

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Ljubljanskemu občinskemu svetu v preudarek.

Naravni razvoj socijalnih in političnih razmer je sčasoma pridobil precej zagovornikov misli, naj bi imele ženske prav tiste politične pravice, kakor jih imajo moški. Načeloma tej misli tudi ni dosti ugovarjati, dasi se navajajo proti njej marsikateri uvaževanja vredni pomisleki. Sicer pa je pri nas in sploh v celi Evropi to gibanje še v povojih, se je komaj začelo, in gotovo poteče še mnogo vode v morje, predno postane količjak aktualnega pomena.

Poglavitna politična pravica vsacega državljana je gotovo pravica, voliti v razne zastope, v državni zbor, v deželni zbor, v občinski svet itd. Pri nas še govora ni o tem, da bi se ženskam dala volilna pravica za državni zbor ali za deželni zbor, pač pa je zakon dal občinam pravico, da smejo ženskam podeliti omejeno volilno pravico, omejeno v toliko, da ženske ne morejo biti izvoljene in da morajo voliti po pooblastilih. Te pravice se je poslužilo jako malo občin. Mej njimi se nahaja Ljubljana, ki je že pred leti dala ženskam volilno pravico za občinski zastop. Storila je to ne morda iz navdušenosti za žensko emancipacijo, ne ker je priznavala načelo, da naj imajo ženske iste politične pravice, kakor moški, ampak storila je to iz narodnopolitičnih razlogov, z namenom, onemogočiti, da bi še kdaj Nemci v občinskem zastopu dobili krmilo v roke.

Ta zgolj lokalni vzrok nima dandanes nobene veljave več, dandanes se ni prav nič več bati, da bi Nemci proti volji slovenskih volilcev pri volitvah zmagali, in zato je tudi pri nas možno volilno pravico žensk presojati popolnoma s tistega stališča, kakor se presoja drugod. Ako pogledamo po drugih občinah v naši državni polovici, vidimo, da je le štiri ali pet manjših mestnih občin, v katerih imajo volilno pravico. V vseh drugih imajo to pravico samo moški. Koder se ne morejo odločiti za podelitev volilne pravice ženskam, povsod utemeljujejo to svoje stališče s tem, da volilna pravica žensk nima smisla, dokler je omejena, in dokler ženske nimajo volilne pravice za dosti važnejše zastope, kakor

za državni zbor in za deželni zbor. Povsod argumentujejo, da volilna pravica žensk bodi ali popolno taka, kakršno imajo moški, ali pa naj je sploh ne bo. In nam se dozdeva, da je to popolnoma pametno in pravilno stališče, katero velja tudi za Ljubljano, odkar so se vsled naravnega razvoja razmere tako premenile, da se v narodnem oziru ni prav ničesar bati, tudi če se ženskam volilna pravica vzame.

Pri volilni pravici žensk v Ljubljani govorimo razen teh splošnih in obče veljavnih momentov tudi še drugi lokalni. Volilna pravica žensk je v nas skoro povsem iluzorna, ker faktično ženske svoje pravice ne izvršujejo. Ženske volilke nimajo za pomen svoje pravice prav nobenega smisla, ampak so pristopne najrazličnejšim uplivom, še dosti bolj, kakor politično najnezrelejši in najmanj razsodni moški volilci; ženske smatrajo volilno pravico za nekako nadlogo za nekako poostrenje davčnih bremen, in vsled tega se tudi ni čuditi, da se vsako leto, kadar se približajo občinske volitve, začne velika gonja na pooblastila. Agitatorji vseh strank se trudijo, da dobe kar mogoče največ pooblastil ženskih volilk. Dnevi volilnega gibanja so za te ženske volilke dnevi neprestanega vznemirjenja in razburjenja. Agitatorji prihajajo drug za drugim, da si kar kljuje podajajo, in ženske se jih ne morejo drugače ubraniti in odkrižati, kakor da dajo vsakemu agitatorju zahtevano pooblastilo, vsled česar se zgodi prav pogostoma, da jedna in ista volilka podpiše po deset pooblastil. In tako bi jih tudi z veseljem še več, samo da bi imela mir.

Tako izvrševanje volilne pravice ni bil nikdar namen zakonodajca, saj je to prava karikatura izvrševanja politične pravice in smeši politični boj, v katerem naj se bojevniki razvrščajo po svojem prepričanju in naj svobodno, brez manjega uplivanja izvršujejo najdragocenejšo svojo politično pravico.

Z ozirom na vse to, zlasti pa z ozirom javno moralo, katera take politične korupcije ne more prenašati, zdi se nam jako potrebno, da bi se ljubljanski občinski svet resno baval z vprašanjem, jeli v obstoječih okoliščinah še nadalje potrebno,

pustiti ženskam volilno pravico ali ne več. Prepričani smo, ako bo brez presodkov to stvar študiral, da se izreče za odpravo ženske volilne pravice, in to iz občnih in moralnih nagibov.

Morda poreče kdo, da bi bilo pri tej priliki misliti na obsežnejšo premembo občinskega volilnega reda, zlasti na to, da se k obstoječim volilnim razredom analogno s peto kurijo napravi nov volilni razred, v katerem naj bi imeli volilno pravico tudi tisti občani, kateri jo imajo v peti kuriji. Mi bi proti tej misli prav nič ne imeli in bi se razširjenju volilnega reda v tem smislu čisto nič ne upirali, ako bi imeli garancije, da bi volilci v novem razredu svojo pravico mogli izvrševati neodvisno in slobodno po svojem prepričanju. Te garancije pa nimamo. Tisti, ki se unemajo za ustanovitev novega občinskega volilnega razreda, naj malo pomislijo, kakšne so razmere in hitro spoznajo, da za tako premembo še ni prišel pravi čas. Že izid državnozbornih volitev iz pete kurije je streznil marsikoga, ki je poprej z velikim navdušenjem zagovarjal splošne in direktne volitve in tudi mi smo prišli do prepričanja, da bi splošno in direktno volilno pravico kazalo uvesti samo tedaj, če bi se poprej s posebnim strogim zakonom zagotovila svoboda volitve in preprečil duševni in gospodarski terorizem, s katerim se pri volitvah v naši državi v tako veliki meri utesnjuje volilna pravica.

Z ustanovitvijo novega občinskega volilnega razreda bi zlasti delavskemu stanu ne bilo čisto nič pomagano. Z njim bi se dal samo klerikalni stranki nekaj privilegij, kar gotovo ne soglaša z idejo volilne pravice, in zato se navzlic principijelnemu priznanju, da bi bila taka prememba volilnega reda pravična, za sedaj ne moremo zanjo izreči.

V Ljubljani, 19. januarja.

K položaju.

Seje, katero je imela parlamentarna komisija desnice, se ni udeležil noben zastopnik ministerstva. Vsi govorniki so bili jedini v tem, da morajo ostati desničarske stranke solidarne, da pa ni nikomur znano, kakšne namene in kakšne načrte ima vlada.

Sklenilo se je, informirati vnovič vlado o zahtevah desničarskih strank ter povabiti desnici pripadajoče ministre k prihodnji konferenci, da se izrazijo glede bodočih načrtov Thunove vlade. Nekateri listi menijo, da Thun ne more ničesar povedati o svojih načrtih, ker sploh nobenih nima, ampak čaka, da se razmere same kako zasučejo. — Levičarske stranke so slej ko prej ne jedine, dasi se dela z vsoto silo na to, da se ustanovi znova nemška „Gemeinbürgschaft“. Krščanski socialisti nečesto obstruirati proti rekrutski predlogi, ker se jim zdi to neumestno z ozirom na moč države in na razmerje Avstrije do Nemčije. — Opozicijske stranke pripravljajo novo obtožnico ministerstva, ker se je poddržala češka privatna gimnazija v Opavi. — „Ostdeutsche Rundschau“ predlaga, naj se začne obstrukcija tudi v odsekih in ne samo v parlamentarnih sejah. — „Wiener Abendpost“, oficijozno glasilo, trdi, da si ministerstvo nikakor ne želi daljšega brezparlamentarnega položaja, ampak da si želi imeti delaven in plodonosen parlament. „Reichswehr“ odgovarja, da nastopi brezparlamentarni položaj na v z l i c temu, da si ga ministerstvo ne želi, kajti parlament se mora zopet zaključiti, ker noče poslovati.

Druga konferenca proti anarhistom.

Prva konferenca zastopnikov evropskih vlasti ni rodila do malega prav nobenega sadu. Zato se bo vršila baje kmalu druga konferenca, katere se udeležijo Rusija, Avstro-Ogerska, Nemčija, Italija, Španija, Portugal, Švedija in Danska. Anglija, Francija in Švica so proti taki konferenci, češ, da naj ukrene vsaka država za-se kar se ji zdi potrebno, da omeji ali celo uduši anarhijo.

Bolgarija in Turčija.

Porta je zbrala ob bolgarski meji mnogo vojakov ter zabranjuje vsakomur prestop meje, ker se boji ustankov v Makedoniji. Zato je Bolgarija sila ogorčena, ter imajo bolgarski diplomati mnogo posla. Bolgari se bojé surovosti turških nediscipliniranih vojakov ter bodo tudi zasedli mejo s svojimi vojniki.

Zakaj so bili Grki premagani?

Grški prestolonaslednik Konstantin, ki je bil vrhovni poveljnik v nesrečni vojni

LISTEK.

Model.

(Spisal C. Benedicti.)
(Konec.)

„Oprostite, gospod, kje stanuje slikar Bobbi?“ sem vprašal nekega, ki je prišel mimo.

„Tega ne vem, deček.“

„Kje bi mogel to zvedeti?“

„Pri kom, ki ima knjigo z naslovi,“ je odgovoril uljudni gospod ter šel dalje.

Postal sem sredi ceste ter razmišljal, kaj je to: knjiga z naslovi in kdo jo ima.

„Lepi dečko, pomagaj ubogi starki...“

Obrnil sem se ter opazil staro beračico, ki je šla proti meni.

„Lepi dečko?“ sem vzkliknil. „Ali sem lep? Li res?“ Iskal sem po žepih ter našel mal denar, kateri sem dal beračici.

„Srčna hvala, dražestni moj deček; toda povej mi, kaj vendar razmišljaš?“

„Zvedel bi rad, kje stanuje neki slikar, zove se Bobbi... toda ne vem, koga naj vprašam.“

„Kje stanuje, tega ti ne vem pove-

dati, dečko; a ko sem hotela nekoč zvedeti naslov nekega gospoda, kateri je dajal bogate miloščine, vprašala sem v kavarni, tam vedo vse.“

Zahvalil sem se ter hitel v najbližjo kavarno; vprašal sem za naslov slikarja Bobbija.

Tega mi kavarnar ni hotel takoj povedati; ko ga le nisem nehal prositi, prinesel je debelo knjigo ter začel iskati.

Tedaj sem videl z lastnimi očmi knjigo za naslove.

„Via dei Lanzi, 59,“ je dejal kavarnar čez nekoliko časa.

Zahvalil sem se ter hitel vun.

Malo za tem sem stal pred vrati slikarskega atelierja.

„Li morem z gospodom Bobbijem govoriti?“ sem vprašal slugo, kateri mi je odprl vrata.

„Da. Kaj hočeš, mali?“

„Rad bi z gospodom Bobbijem govoril.“

„Kdo te pošilja?“

„Nihče.“

„Kaj hočeš torej?“

„Z gospodom Bobbijem hočem govoriti.“

„Gospod Bobbi ne utegne z otroci zabavati se.“

„Oh, prosim vas, naj vendar govorim z gospodom Bobbijem!“

„Ni mogoče! Ob tej uri ne sprejme gospod Bobbi nikogar.“

„Torej bodem tukaj čakal, da pride gospod Bobbi.“

„Kdo je tam?“ se je začul od notri glas.

„Deček, kateri vas hoče na vsak način videti,“ je odgovoril sluga.

„Kaj pa hoče?“

„To hoče samo vam povedati.“

„Pusti ga notri!“

Bil sem v slikarjevem atelierju. Ta je sedel pred začeto sliko; v jedni roki je držal čopič ter opazoval baš dodelanega konja.

Postal sem ter vrtel svoj klobuk v rokah; upal si nisem niti za korak naprej stopiti.

„Stopi bliže, mali!“

Šel sem bliže; opazoval sem njegov prijazen obraz z milimi očmi. Ohrabil sem se ter jecjal:

„Čul sem, da... da potrebujete včasih otroke, kateri vam... stoje za model.“

„Res je,“ je dejal.

„Ko bi hoteli... ko bi potrebovali...“

„Kaj, model?“

„Da!“

„No?“

„Morda bi mogel jaz...“

„Služi mi za model?“

„Ko bi hoteli...“

„Da, toda glej, mali, sedaj ne potrebujem nikakega modela tvoje starosti.“

Prebledel sem in čutil sem, da se mi kolena tresejo.

„O Bog, o Bog“, sem vzdihnil, „zakaj nisem lep deček!“

Pozorno me je motril ter dejal:

„V nekaj tednih bodem začel novo sliko, morda te bom takrat potreboval.“

„Mej tem pride moj oče v bolnico“, sem vzkliknil ter začel nehoté glasno plakati.

„V bolnico?“ je vprašal slikar. „Zakaj v bolnico?“

„Da, v bolnico, in sicer zato, ker nisem lep deček, in ker ne morem služiti za model.“

Slikar se je čim dalje bolj čudil.

„Ni besede ne razumem“, je dejal, „razloži mi, zakaj se gre, ničesar ne razumem.“

Grkov s Turki, je spisal 555 strani debelo knjigo, v kateri navaja vzroke zakaj so Grki morali biti premagani. Prestolonaslednik pravi, da manjka grški vojski discipline in izvežbanosti, pa da ima Grčija tudi mnogo premalo vojakov. Glavni vzrok nesreč pri Larissi, Meluni, Gritzowu in Domodokosu pa je bila nečuvna neposlušnost in samovoljnost brigadnih poveljnikov, ki so delali po svoji glavi ter se za ukaze prestolonaslednika niso mnogo zmenili. Polkovnik Smolenski in Mastrapas nista napravila napada na Damassi, dasi sta imela ukaz. General Makris ni hotel iti pri Meluni in Gritzovi obupno se borečim četam na pomoč, ker se mu je zdela pot — predolga. Cela brigada je lenarila, mej tem ko so junaško umirali oni, ki so bili pri Meluni zapuščeni in osamljeni. Brigada bi bila tam nedvomno izbojevala sijajno zmago, kajti jeden sam bataljon se je ondi vzlic silni premoči Turkov ustavljal dva dni. General Makris je izdal tudi svojevoljno ukaz, naj se njegova brigada umakne, polkovnik Smolenski pa ni hotel niti na strog poziv prestolonaslednika priti mu na pomoč, ampak ga je pustil pri Domodokusu brez pomoči, a sam je sedel mirno v Almyronu. Vsled takih nepokorščin je morala biti grška vojska tepena, naj si bi imela tudi dvakrat sposobnejšega vrhovnega poveljnika!

Bitka mej Turki in Arabci.

Šele po preteku sedmih tednov se je razvedelo, da se je vršila mej Turki in Arabci v arabskem okrožju Shanel velika bitka. Bojevale so se turške čete proti arabskim insurgentom iz dežele Yemen. 30. novembra so se nasprotniki zgrabili. Turki so ostali zmagoviti, toda imeli so 2000 mrtvecev in ranjencev. Arabci so izgubili 4000 mož. Turški poveljnik ima nalogo, da vzame Saden, glavno taborišče insurgentov. Sedanja revolucija je menda nadaljevanje revolucije, ki je bila leta 1890—1891. Arabci ne priznajo sultana za kalifa, česar v Carigradu nikdar ne odpusté.

Občinski svet ljubljanski.

v Ljubljani, 18. januarja.

Seji je predsedoval župan Hribar. Občinski svet je kar nadaljeval razprave po dnevnem redu, določenem za predidajočo sejo.

Obč. svet. Dimnik je poročal o gradnji poslopja za tretjo mestno deško ljudsko šolo. Tudi magistrat se je izrekel za gradnjo novega poslopja. Nameravani prizidek pri šoli v Komenskega ulici bi veljal 41.747 gld ali po drugem načrtu vsaj 33.875 gld., dočim bi novo poslopje, za katero bi dežela kranjska prispevala vsaj 10.000 gld., veljalo kacij 80.000 gld., torej nekako 30.000 gld. več kakor prizidek, ki bi zadoščal le za nekaj let, dočim bi novo poslopje zadoščalo za dolgo časa. Poročevalec je pojasnil, da kaže število šolskih otrok v zadnjih 10 letih rastočo tendenco. Ako se vzamejo v poštev tudi samo šolski otroci iz zadnjih petih let, se pokaže 1. da se je število šol obiskujočih otrok pomnožilo v petih letih za 563. Razmerno številu šolskih otrok se je množilo tudi število ljudsko-šolskih razredov, tako da znaša število vseh razredov v Ljubljani sedaj 91.

Ihté, s tužnim glasom sem mu vse povedal. Poslušal me je s prijaznim, dobrohotnim obrazom, potem me je poljubil na čelo ter dejal:

„Bodi miren, mali! Potreboval bom model. Vzamem te. Ti nisi grd, nikakor ne. Končno, kaj treba lepega obraza? ... Koliko je zaslužil tvoj oče?“

„Dva in pol franka na dan.“

„Dobro. Pridi jutri ob treh, stal mi bodeš za model!“

„O, lepa hvala, gospod!“

Več nisem mogel spraviti iz grla. Toda iz mojega pogleda, iz mojih solz je slikar lahko spoznal, kaj sem čutil.

Hitel sem domov.

„No, očetu ne bode treba v bolnico“, sem dejal.

„Kaj ti je? Nikdar te nisem videla tacega...“ je vzkliknila mati prestrašena. Povedal sem ji svoj dogodljaj.

„Ubogi otrok moj“, je dejala mati ter me objela. „Sedaj razumem, zakaj si me danes popoldan vprašal, je-li si lep deček.“

Jokala sva oba, toda sedaj od veselja.

Bobbiju sem služil za model toliko časa, da je oče ozdravel, od tistihmal me imenujejo kolegi „model“.

Toda tudi, ako vzamemo v poštev samo število otrok na I. in II. mestni deški petrazrednici, se pokaže, da se je število šolskih otrok pomnožilo za 298, to je za toliko, kolikor bi jih smela šteti pravilno urejena mestna petrazrednica.

I. mestna deška ljudska šola šteje zdaj 5 osnovnih in 6 vzporednih razredov; a da se je za 11. razred dobil potreben prostor, se je morala izprazniti soba za učila. II. petrazrednica šteje zdaj 5 osnovnih in 5 vzporednih razredov, a ker ima vse poslopje samo 8 učilnic, sta se dve garderobni sobi opustili in porabili za učilnice, dasi sta taki, da bijeta v obraz vsem šolsko-zdravstvenim predpisom. Na podstavi § 8. ministerskega ukaza z dne 19. julija 1875 štev. 2868 bi smelo biti v teh sobah samo po 29 učencev, v istini pa jih je v obeh sobah po 41 do 44. Sploh sta pa sobi taki, da se je čuditi, da šolska oblastva že zdavnaj niso zaprla teh dveh šolskih učilnic. I. petrazrednica šteje letos v 11. razredih 577 učencev; druga pa v 10. razredih 536 učencev. Ne na I., ne na II. petrazrednici zdaj ni nobenega prostora več na razpolaganje. V občinskem svetu se je sprožila misel, naj bi se poslopju prve petrazrednice prizidalo 6 novih šolskih sob. Poročevalec mestnega šolskega sveta je proti temu projektu izrekel več pomislekov, mej drugimi, da bi se odpravil šolski vrt, ki je ravno v mestu najizbornejše učilo; 3) Prizidek bi bil samo paliativno sredstvo, ki bi mestni občini pomagal le za 5 do 6 let iz zadrega. Ker bo v tej dobi število učencev se pomnožilo za okroglih 300 dečkov, bi bila mestna občina čez razmerno kratek čas v ravno isti zadregi, v kakoršni je zdaj. 4) Prizidek bi bil nepraktičen in neprimeren z ozirom na razdalje, ki bi jih morali otroci iz oddaljenih okrajev do šole prehoditi. Druga petrazrednica se na nobeno stran ne more več širiti in ne more spraviti več nego 10 razredov pod streho. Ker tedaj v prihodnjih letih priraste učencev, bode vse napotiti v prvo petrazrednico. Zakon z dne 29. aprila 1873 veleval v § 12: „Šola, ki je bila že 5 let prisiljena, večje število svojih letnih stopinj ali razredov ločiti v vzporedne razrede, je po preteku tega časa ločiti takoj v dve šoli.“ Z ozirom na to ni misliti, da bi šolska oblastva molče pripustila, da bi se število vzporednic množilo, ampak bi se taki popolnoma nezakoniti nakani uprla. Pa tudi, ko bi bila po zakonu šola z ogromnim številom 12 do 17 razredov dopustna, govore zoper njo vzgojni, zdravstveni, kakor tudi upravni momenti. Za zgradbo novega poslopja govore važni razlogi: Prizidek bi zadoščal za 5 ali 6 let, novo poslopje pa bi zadoščalo najmanj za 25 let. Obe petrazrednici stojita daleč od mestnega središča, tako da je ravno mestno središče brez vsake deške ljudske šole. Kakor pa bode imela Ljubljana v kratkem tri dekliske osemrazrednice, katerim pomožno odkazati vsaki svoj ukoliš, tako je potrebno, da dobi tudi tri mestne deške petrazrednice, ki naj bi glede okoliša korespondirale z dekliskimi šolami. Ustanovitev nove III. deške ljudske šole je potrebna, tudi z ozirom na inkorporacijo bližnje Šiške, ki je le še vprašanje časa in z ozirom na potrebo poskrbeti za tiste šolske otroke, ki še po dopolnjenem 14. letu hodijo v mestna ljudske šole. Poročevalec je predlagal: Nameravani prizidek pri I. mestni petrazrednici v Pristavskih ulicah in pa prezidavanje pri obstoječih šolskih razmerah v našem mestu niti primerno niti praktično. 2) Ustanovitev nove III. mestne deške petrazrednice za središče mesta in sezidanje posebnega novega poslopja je potreba. 3) Magistratu se naroča, da izposluje potem c. kr. mestnega šolskega sveta stavbinski program za III. mestno deško šolo ter istega predloži občinskemu svetu v potrjenje.

Obč. svet. Zabukovec se je izrekel proti predlogu, češ, po poročilu okr. šolskega nadzornika samega vsaj 6 let ne bo treba novega poslopja. V sedanjih šolah je toliko prostora, da se učenci po šolskih sobah lahko paroma na biciklji vozijo. Število učencev se je zadnja leta pomnožilo vsled tega, ker je stavbinsko gibanje v mesto pripeljalo mnogo tujcev, ki pa zopet odidejo, kadar preneha stavbinsko gibanje, se šele spozna, kako je raslo število šolskih otrok. Predlog naj se torej odkloni.

Obč. svet. dr. Tavčar je ugovarjal

ironiji, s katero je predgovornik razpravljalo stvari in dejal, da se občina zgradbi te šole na noben način ne bo mogla ogniti, in da pride stvar kmalu zopet na vrsto, če ne letos, pa drugo leto.

Obč. svet. dr. Požar je naglašal, da stranka, ki ne podpira ljudskih šol, nima bodočnosti, kakor je nima narod, ki ni prijatelj šole. Dandanes morejo narodi tekmovali le z inteligenco. Če ne bomo ljudskih šol podpirali, čemu zahtevamo potem višje šolstvo?

Poročevalec obč. svet. Dimnik je zavračal ugovore proti predlogu in pojasnil, da okrajni šolski nadzornik ni trdil, da sedanjí prostori zadostujejo še za šest let, nego da bi bilo s prizidkom le za ta čas pomagano. Povdarjal je, da so slovenske šole prenapolnjene, da imajo vsled tega nemške šole boljše učne uspehe, in da se slovenski otroci silijo v nemške šole, ker v slovenskih ni prostora, vsled česar tudi 400 slovenskih otrok obiskuje nemške šole. Stavbinsko gibanje ni pripeljalo tujih otrok v mesto. Vsled stavbinskega gibanja prihajajo samo laški delavci, ki zopet odidejo. Če bodo kaj otrok zapustili, se bo šele pokazalo. (Viharna veselost.)

Pri glasovanju je bil odklonjen drugi del predloga, ostala dva pa sta bila sprejeta.

O nasvetu glede upeljave kolesarske pristojbine je poročal podžupan dr. vitez Bleiweis in predlagal, da se nasvet odkloni, ker bi se s tem upeljal povsem kri vičen davek.

Obč. svet. Lenče je naglašal, da nastanejo mestu v kratkem vsled novega domovinskega zakona veliki stroški, vsled česar naj se naloži davek na biciklje in sicer za moške na 2 gld., za dame, ki se vozijo le za luksu in samo ljudi považajo, pa na 3 gld. Govornik se je odločno pritožil, da obč. svet. dr. Tavčar in Dimnik agitirata po zbornici proti temu nasvetu.

Obč. svet. Pavlin je opozarjal, da biciklisti od občine nimajo ničesar, da jim torej ne gre nalagati davka. Velika večina biciklistov se po mestu sploh ne vozi in torej niti mestnih cest ne rabi. Ravno s tisto pravico kakor biciklistom, bi se mogel naložiti davek turistom, ki hodijo na Triglav, ker rabijo do kolodvora mestne ceste.

Obč. svet. dr. Tavčar je ironično zavračal Lenčeto pritožbo in izrekel začudenje, da je župan to stvar zopet spravil pred občinski svet sedaj, in da ni počakal poletja, ko so volitve končane. Zagovorniki davka na bicikelj pravijo, da je to luksu-davek. Če se hoče uvesti luksu-davek, je treba druge začeti, ne pri biciklji. Začeti treba pri konj h, kočijah, bogatih stanovanjih. Kdor ima to, je bogatin, biciklisti pa niso bogatini. Župan bi bil moral predložiti listo tistih, ki se vozijo z bicikljem. Iz nje bi se bilo spoznalo, da je mej biciklisti malo imovitih ljudi in največ taci, ki se ves teden trudijo za kruh in nimajo drugega veselja, ko da v nedeljo naredé izlet na biciklju, katerega plačujejo v malih obrokih. Tacim ljudem z luksu-davkom njih nedolžno veselje skaliti, bi bilo jako krivično. Straši se z domovinskim zakonom. Če misli kdo, da bodo kolesarji redili mestne uboge, bodo slednji morali hoditi od hiše do hiše. Domovinski zakon ne povzroči mestu tistih bremen, kakor se govori, a če hoče občina siromake preskrbeti, ne sme zahtevati, da naj jih redé ubogi trgovski pomočniki ali še ubožnejši pisarji.

Župan Hribar je pojasnil, da je le vsled tega stvar zopet prišla pred obč. svet, ker v zadnji seji ni prišlo do odločitve. Izjavil je, da ostane slej ko prej pri svojem mnenju, sicer pa, da ga volitev ni strah.

Obč. svet. Dimnik je opozarjal na zdravstveni pomen kolesarjenja in se s tega stališča izrekel tudi proti obdavčenju kolesaric.

Obč. svet. dr. Hudnik je opozarjal, da obdavčenje kolesarjev nasprotuje davčni morali. Pojasnil je pomen kolesarskih društev za socialno življenje in z ozirom na tiste, ki vedno govore o koristi obrtnikov, opozarjal, da je zdaj pet slovenskih obrtnikov, katerim bi se vsled obdavčenja koles prikrajal zaslužek.

Poročevalec podžupan dr. vitez Bleiweis je pojasnil, da ¼ vseh kolesarjev niso premožni in da je samo 149 dam, ki kolesarijo, da bi bilo torej malenkostno svoto pričakovati, če bi bil sprejet Lenčeto predlog.

Pri glasovanju je bil odklonjen Lenčeto predlog in sprejet odsek predlog.

Obč. svet. Lenče je protestoval proti glasovanju, češ, da so se ga udeležili tudi nekateri kolesarji, dasi določa zakon, da se obč. svetnik ne sme udeležiti glasovanja, kadar gre za privatnopravne koristi, kateri protest pa je župan zavrnil kot neutemeljen. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. januarja.

— **Osebné vesti.** Častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje je dobil župnik g. Anton Peterlin v Šmihelu pri Novem mestu.

— **Nesramnost nemškega lista.** V Ljubljani izhaja, kar malo kdo ve, takojimenovana „Laibacher Schulzeitung“. V prvi letošnji številki objavlja neki nemški učitelj članek, ki se peča z Binderjevo afero v mestnem zastopu ljubljanskem. Ta članek dokazuje s svojo vsebino, da je resničen izrek, da je mnogi nemški profesor, in naj ga je kultura še tako obizlala, v svojem jedru najstrovejšje bitje, kar jih Bog v svoji jezi ustvariti more. Kaj tako gorjanskega še nismo čitali! Da posežemo samo po jednem izgledu, omenjamo da imenuje pisec mestni zastop ljubljanski „Die alten Weiber mánlichen Geschlechtes und slovenischen Abkunft, denen das Wohl unserer Stadt anvertraut ist.“ Ne zdi se nam vredno odgovarjati na bedarije pangermanskega učitelja! Ti ljudje itak vedo, da se dr. Binderju ničesar ne bi zgodilo, in naj bi se mu še več dokazati moglo, nego se mu more. Ti ljudje dobro vedo, da se nemškim uradnikom sploh ne more nič zgoditi, ker nad njimi čuva kakor mati nad novorojenim detetom, gospod baron Hein, o katerem se ravno sedaj pripoveduje, da si je dal baje sestaviti konskripcijsko listo vseh uradnikov, ki so člani kakega narodnega društva! Opraviti imamo torej samo s praznim kričanjem, ki nima drugega namena, nego zunaj dežele mej Nemci vzbujati lažljivo vero, da se kranjskim Nemcem slabo godi. Mi pa imamo članek „Laibacher Schulzeitunge“ za notesano predpustno šalo in za drugega nič, in ne zdi se nam vredno, še dalje se pečati z njim. Pazili pa bomo neprestano nad svojo mladino, da je ne zapelje nikdo na napačne steze, naj si je že to kak fanatični ultramontanec, ali pa kak prismojen nemško-nacionalen učitelj.

— **Častno zadostilo** dobil je baje gospod Peter Hauptman, duhovni pomočnik in katoliško-narodni prvoboritelj v Starem Trgu pri Ložu. Tega mnenja je vsaj večrajšnji „Slovenec“. Kdor pa pozna dotični kazenski akt, vé, da gosp. Hauptmanu ne služi v čast. Tožil je radi reči, od kojih je vedel, ker so segale v njegovo privatno življenje, da se dokazati ne smejo, ali radi mnogih reči, ki bi se bile lahko dokazale, pa sploh tožil ni. Ta katoliški prvo-boritelj, ki opravlja pri podružnicah oznanjene maše ob treh po polnoči, naj se s svojo kruljevo zmago le skrije, in ponižno naj molči. Če bi se knezoškofjski ordinarijat le količkaj oziral, na miroljubne želje starotrških faranov, predstavil bi bil gospoda Petra že zdavnaj na kakšno boljše mesto. Ako bi se to zgodilo, bilo bi v fari dosti manj kletvine, in dosti manj sovrašstva! Morla se bo to zdaj zgodilo: pri tem pa bi bilo treba mirno in objektivno presoditi in pregledati zadnji — a ne prvi — kazenski akt katoliško-narodnega prvoboritelja v Starem Trgu! —

— **Nemci in Italijani.** Iz Trsta se nam poroča: V nemških časopisih se že nekaj dni govori o pogajanjih mej italijanskim klubom in mej opozicij nemškimi strankami v svrhu, da se doseže skupno postopanje napram vladi. Današnji „Piccolo“ je tej misli posvetil daljši članek, v katerem trdi, da so razmere na Primorskem sicer postale v zadnjih letih take, da bi bila nemška podpora Italijanom potrebna in koristna, da pa vsled preteklosti nima več vere v tako improvizirane zveze in bi se sedaj mogel izreči za alianco mej Italijani in nemškimi opozicijskimi strankami, samo če se zasnje na reciproci, če se Nemci odreko vsem nadaljnim poskusom, germanizirati primorske dežele, in če se Nemci zavežejo, da ne bodo na svojo roko skleпали miru. Kakor se kaže, je torej pot do zveze mej Italijani in mej Nemci še jako dolga.

— Premijera „Lohengrina“ se vrši danes. Za nobeno opero se še ni zanimalo slovensko občinstvo s toliko živahnostjo kakor za veliko Wagnerjevo opero „Lohengrin“. Zanimanje pa vlada tudi na deželi, in veseli nas, da moremo konstatirati, da se je oglasilo mnogo gostov že za prvo predstavo. Opera „Lohengrin“ to zanimanje do cela zasluži, saj je največje in najznamenitejše delo izmed vseh dosedanjih v našem opernem repertoirju, poleg tega pa tudi v vsakem oziru izborna naštudirana. Intendanca si je naložila največje stroške, samo da zadovolji občinstvo čim najbolj možno.

— Sokolova maskarada. Priprave za to najstarejšo slovensko maskarado, za katero se vedno zanimajo tudi izvenljubljski in izvenkranjski narodni krogi, so v najboljšem teku. Maskarada vršila se bode, kakor običajno, na pustni torek. Letošnji načrt je velezanimiv in obeta istega izvršitev zadovoljiti vse, še tako razvajene čestilce pustnih zabav. Za sedaj lahko razodenemo, da bode obstala iz treh oddelkov, in sicer: I. Andreevo potovanje na severni tečaj. II. Globoko v ledu in III. Srečen povratak na solnčnati jug. Vsaka teh treh točk nudi obilo prilike za najraznovrstnejše skupine pa tudi za kar najrazličnejše originalne posamezne maske. Čujemo tudi, da se pot na severni tečaj že markira, tako, da posetnikov Sokolove maskarade tudi v tem oziru ne bodo prehude nevarnosti vznemirjale. Več prihodnjč.

— Člane „Sokola“ smo naprošeni opozoriti na danes zadej prijavljeno odbo-rovo naznanilo.

— Občni zbor „Slov. čebelarkega društva“ za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko bo 16. febr. ob 10. uri dopoldne v „Katol. domu“ v dvorani, kjer je bil občni zbor c. kr. kmetijske družbe.

— Iz Kamnika. Odbor veselice kamniških rodoljubov, katera se bode vršila dne 22. t. m. v gornjih prostorih kavarne g. Vanussija in katere čisti donesek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, naznanja, da bode pri tej veselici sviral godba sl. bosensko-hercegovskega pešpolka št. 2 iz Gradca, in sicer privrkat na Kranjskem. Veselice se udeleže tudi ljubljanski biciklisti.

— Čitalnica v Šmarji pri Jelšah je pri obnem zboru dne 15. t. m. volila za t. l. nastopni odbor: predsednik dr. Josip Rakež, zdravnik in župan; podpredsednik Josip Kaič, c. kr. davkar; blagajnik Miroslav Stumberger, c. kr. davčni oficijal; tajnik Ivan Debelak, učitelj in odbornik; Hugon V. Tančič, zasebnik; namestnika pa Karl Jagodič jun., krčmar in mesar, in Martin Hrovat, veleposestnik.

— Odobreni zemljevidi. C. kr. ministerstvo za nauk in bogočastje je v uporabo pri pouku na ljudskih in meščanskih šolah in učiteljskih s slovenskim učnim jezikom odobrilo nastopne zemljevide: Vincenz Haardtov nastenski zemljevid Evrope (na platnu 7 gld. 50 kr., s paličicami 8 gld. 50 kr.) in nastenski zemljevid polut (na platnu 9 gld., s paličicami 10 gld.). Te zemljevide je za porabo v slovenskih šolah upravit prof. Fr. Orožen. Zemljevidi izidejo v Ed. Hölzlovem zemljepisnem zavodu v drugi polovici februarja 1899. Slovenski stenski zemljevid Palestine (na platnu 8 gld., s paličicami 9 gld.) je odobren že leta 1897.

— Iz politične osvete? Nemški in laški listi poročajo, da so pred kratkim neznan ljudje vlomili ponoči v klet Ivana Andrejčiča, župana v Veprincu, in pustili iz sodov izteči vse vino, tako da ima Andrejčič 3000 gld. škode. Rečeni listi dolže Hrvate, da so to storili iz politične osvete, ker je Andrejčič nasprotnik hrvatske stranke in pristaš Lahov, dasi po rojstvu Hrvat, pa za to nimajo nobenega dokaza.

— Potres. Sinoči ob 1/2 na 10. uro se je primeril potres, kateri se je čutil tudi daleč okrog Ljubljane. Sinek je bil razme-roma močan in ga je spremljalo podzemsko gromenje. V gledališču, kjer je bila nemška predstava, je potres povzročil paniko. Občinstvo je strahoma kričalo in hitelo k izhodom, igralci na odru so begali sem in tje in kmalu je bilo vse osebje na odru. Le malo je bilo ljudi, ki so si ohranili hladno kri in so občinstvo mirili. Jeden del občinstva se je res pomiril in ostal v gledališču, a vsaj tretjina je zbežala. Pa nekateri, ki so ostali, se niso upali več na svoje sedeže, nego so stali ob straneh in

krog vrat, da hitro zbeže, če bi se potres ponovil. Vzlic občni razburjenosti se je predstava nadaljevala do konca. Strah občinstva je bil pač nepotreben, ker se prav v gledališču ni bati ničesar. Doslej se nam poroča, da se je potres čutil tudi v Šiški, v Št. Vidu, v Šmartnem pod Šmarno goro, v Domžalah, na Grosupljem in na Igu. Škode ni povzročil nikjer nič in tudi ni bil tako močan, kakor se govori. Saj je v Ljubljani sami jako mnogo hiš, kjer ga niti čutili niso.

— Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki je dobilo dovoljenje, prirediti v društvene svrhe srečanje in izdati 2500 srečk.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 8. do 14. januarja kaže, da je bilo novorojencev 34 (=50.49‰), mrtvorojenec 1, umrlih 21 (=31.18‰), mej njimi je umrl za tifuzom 1, za vratico 3, za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 1, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 12. Mej njimi je bilo tujcev 7 (=33.3‰) iz zavodov 12 (=52.9‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škrlatnico 1, za tifuzom 1, za vratico 5, za trahomom 1, za varicello 3 osebe.

* Kolumbovi smrtni ostanki. S Kube so prepeljali rakev s Kolumbovimi ostanki v Kadiks, kjer so rakev odprli. Našli so v njej le nekaj pepela in nekaj kosti. Parnik „Giraldo“ prepelje rakev v Seviljo, kjer jo bodo slovesno spravili v katedrali. Tako bode Kolumb že petič pokopan. Leta 1506. je v Valladolidu umrl ter bil pokopan v ondolni cerkvi. Čez 7 let so ga prenesli v samostan Las Cuevas pri Sevilji. Kralj Ferdinand mu je postavil spomenik z napisom: Kraljestvu Kastiliji in Leonu je pridobil nov svet Columb. Čez 30 let pa so prepeljali rakev v San Domingo na Haiti, kjer je ostalo 200 let. Ko je l. 1795 postal otok Haiti francoska last, so prepeljali ostanke Kolumba v Havano na Kubo. Dne 15. decembra minolega leta pa je zapustila rakev Kubo.

* Ujet anarhističen vodja. Budimpeštanski časopisi javljajo da je redarstvo v Szszvarosu ujelo anarhističnega vodjo, Italijana Atanazija Giralda, ki je rodom Milanec. Te dni je sklical Giraldo sodelavce pri nekem mostu ter imel anarhističen govor, v katerem je dejal: „Gospodo moramo pobiti, najprej cesarja, potem njegove svetovalce.“ Giraldo je priznal, da je anarhist.

* Resolutna zaročenka. V berlinskem stanovskem uradu je stopila te dni neka zaročenka svojemu zaročencu nehoté na kurje oko. Zaročenec je vzklilnil od bolelosti ter pri tem izustil zaničljivo besedo o okretnosti svoje bodoče žene. Zaročenica pa mu je vrgla zaročni prstan pred noge, češ, da je še pravočasno spoznala značaj svojega ženina ter odšla, dasi jo je zaročenec in vsa družba prosila odpustčanja.

* Nuna žena in mati. Egipčanski listi poročajo, da je bila mej kristijani, katere so Angleži rešili v Obdurmanu sužnosti, tudi nuna Terezija iz Verone. Ta se je morala v času svoje sužnosti z Grkom Dimitrijem Calorombosom poročiti. Imela je ž njim štiri sinove, od katerih samo eden še živi. Calorombos se je preselil s svojo ženo pred kratkim v Kajiro, kjer je Terezija zopet šla v samostan k frančiškankam ter vzela tudi svojega sina seboj, radi česar je Calorombos tožil svojo posili ženo.

* Grozen umor. Kakor poročajo iz Lvova, je nedavno v Boharodcyynu pri Tlumaczju posednica Rakovska polila svojega moža, ko je spal, s petroljem ter mu potem zažgala srajco. Mihael Rakovski je vsled strašnih opeklin umrl. Morilko so že zaprli. Vzrok njenemu činu do sedaj še ni znan.

* Skrivnostni dvoboj. Z Dunaja se javlja: Roman grof Potocki in njegov nadšumar sta imela dvoboj, v katerem je bil nadšumar ustreljen. Vzrok dvoboja je neznan. Nadšumar je oženjen, starejši mož z oženjenim sinom in zaročeno hčerjo. Tudi grof Potocki je oženjen.

Telefonična in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj 19. januarja. Nemške stranke nadaljujejo danes obstrukcijo, a izumili so novo variacijo. Najprej je dr. Gross za-

hteval premembo zapisnika zadnje seje in se je o njegovem predlogu moralo imenoma glasovati. Potem so Nemci zahtevali, da se morajo vsi nujni predlogi in vse interpelacije doslovno prečitati, kar doslej ni bila navada. To čitanje bode trajalo najbrž do konca seje, tako da zbornica niti ne pride do tega, da prestopi na dnevni red. Prihodnja seja bo v torek.

Dunaj 19. januarja. V današnji seji vroče vse nemške stranke skupno interpelacijo radi sistiranja sklepa obč. zastopa liberškega, s katerim se je določila nemščina kot jedini in izključni jezik mestnega urada.

Vihar v zbornici.

Dunaj 19. januarja. Ob pol peti uri pop. je bila seja po velikanskem viharju zaključena. Mej socijalnimi demokrati in mej nacionalci je prišlo do takih konfliktov, da se je bilo vsak čas bati ljutega pretepa. Socijalni demokratje so obstrukcijske silno napadali in to radi Rieglerjevega predloga glede čašniškega kolka. Riegler je bil predlagal: 1. tiskovni odsek naj v 24 urah poroča o odpravi čašniškega kolka, 2. poročilo naj pride na dnevni red prihodnje seje. Poslanec Dzieduszycki se je izrekel proti predlogu, poslanec Kaiser je nasetoval, naj pride poročilo na vrsto po ministerskih obtožbah. Daszynski je strastno in ognjevit podajal nemške obstrukcijske, očitajoč jim, da kompromitirajo parlament, da delajo vladi samo usluge z obstrukcijo in ji pripravljajo pot k absolutizmu. Nemci so divjali, kakor da jih Daszynski podaja z bičem. Socijalni demokratje so se nemškemu navalu odločno uprli, nastal je silen hrup, poslanci so že dvigali pesti, zlasti mej socijalistom Schramelom in Wolfom bi bilo skoraj prišlo do pretepa. Schönerer je zahteval, naj bo jutri seja in je imenoval čašniški kolek lapalijo. Kaiser je kričal, da so Nemci zatirani. Prejšnji burni prizori so se ponovili, ko je Berner nadaljeval v smislu Daszynskega. Gross je dejal, da je Nemcem prva stvar boj proti Slovanom. Ko so še govorili Türk, Stojalowski in Daszynski, katerega je predsednik poklical k redu, ker se je o cesarski sankciji zakonov nesposobno izrazil, se je začelo glasovanje. Schönererjev predlog je bil odklonjen. Tudi prvi del Rieglerjevega predloga je bil odklonjen, na kar je predsednik izjavil, da je drugi del vsled tega obsoleten. To je povzročilo velik hrup mej socijalisti.

Slov. kršč.-narodna zveza.

Dunaj 19. januarja. „Slovanska krščanska narodna zveza“ ima danes zvečer sejo, v kateri bode nadaljevala razpravo o političnem položaju.

Položaj.

Dunaj 19. januarja. „Nar. Listy“ poročajo, da hoče vlada, naj se na vsak način poskusi, doseči parlamentarno rešitev zakona o rekrutih. Vlada upa še vedno, da bode Nemci odnehali od obstrukcije. Ako se to ne zgodi, potem bo konec zasedanju, a tudi v dobi vladanja brez parlamenta ne misli vlada odnehati od stališča pravičnosti napram vsem narodom.

Avidijence.

Dunaj 19. januarja. Cesar je danes sprejel v avidijenci predsednika gospodske zbornice, kneza Windischgrätzta, in bivšega ministerskega predsednika, grofa Kazimirja Badenija.

Skupne nemške zahteve.

Dunaj 19. januarja. Načelniki nemških klubov so končali svoja posvetovanja glede skupnih narodnih in jezikovnih terjatev nemškega naroda v Avstriji. Doseglo se je v nekaterih točkah porazumljenje.

Dunaj 19. januarja. Nemškoliberalni veleposestniki in člani nemške napredne stranke so imeli danes posvetovanje, pri katerem so odobrili vse točke, iz katerih naj bo sestavljen skupni nemški program.

Dunaj 19. januarja. Grof Stürgk izjavlja, da ni on sprožil misli, naj se formulirajo vsem Nemcem skupne narodne in jezikovne zahteve.

Služabniške plače.

Dunaj 19. januarja. V današnji seji je budjetna komisija gospodske zbornice po neki izjavi finančnega ministra Kaizla sklenila, predlagati sklep poslanske zbornice glede služabniških plač in črtati določbo glede termina, od kdaj naj zakon velja. Ker ni dvoma, da plenum tej premembi pritrdi, pride zakon še enkrat pred poslansko zbornico.

Falkenhayn.

Dunaj 19. januarja. Danes ob 10. uri dopoldne je bila maša-zadušnica za umrlega grofa Falkenhayna. Mašo je daroval opat Treuinfels. Prisostvovali so ji ministerski predsednik grof Thun, vsi ministri in kacij 150 poslancev desnice.

Ogerska kriza.

Budimpešta 19. januarja. Listi poročajo, da se je položaj zopet poostiril, ker pogajanja vlade z opozicijo nikakor ne tečejo gladko in se lahko zgodi, da se sploh pretrgajo in da se začne iz nova boj. Vlada zahteva, naj postane Perczel predsednik, naj se dovoli zakon o rekrutih, naj se odobri nagodba s Hrvatsko naj se dovoli budjetni provizorij in zagotovi rešitev provizorija do 1. aprila, naj se dovoli polletni nagodbeni provizorij in naj opozicija ne nasprotuje obnovitvi carinske in trgovinske nagodbe s Cislitvansko za čas do l. 1907 ali če to ne gre do l. 1903., ko potечеjo trgovinske pogodbe z drugimi državami, tudi če se nagodba v Cislitvanski uveljavi s § 14. Vlada je tudi predložila načrt premembi državnozbornskega pravilnika, ki je nekak prevod lex Falkenhayn ter določa tudi kloturo. Ako se opozicija uda, hoče Banffy odstopiti in se zaveže vlada, da uvede kurijalna sodišča za volitvene zadeve.

Budimpešta 19. januarja. Dele-gatje opozicijskih strank so se danes dopoldne sešli na posvetovanje o vladnih propozicijah. Bili so jako različnega mnenja. Poklicali so po daljšem posvetovanju Szilagyija, kateremu so naznanili svoje pomisleke. Szilagyij je obljubil, da bode posredoval pri dissidentih in da naznani potem njih mnenje opoziciji.

Afera Dreyfus.

Pariz 19. januarja. Esterhazy, kateremu je vlada zagotovila svoboden prihod in odhod, je prišel danes sem, da bo zaslišan v aferi Dreyfus.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

„Da, gospod predsednik, da!“ spregovoril je potem „Res je! Kaznovan sem. A vedel ni o tem nihče nego — nego tožitelj, kateremu sem to nekoč zaupal. In malovre — umolknil je na ostri pogled predsednikov — „dosegel je svoj namen, da bo stvar zdaj zopet pogreta in razglašena! Da pa odvetnik to podpira —“

Predsednik mu seže v besedo: „Nimate pravice, tako govoriti. Samo moja pravica bi bila tu vprašati, ali je bilo razodetje gospoda odvetnika v presojo tega slučaja neobhodno potrebno ali samo namenu primerno.“

Nihče ni cenil tega lepega dokaz stroge nepristranosti, vsakdo je mislil le na zadnje odvetnikove in obtoženčeve besede. Tudi ni nihče zapazil, kako je mladi elegantni mož v prostoru za poslušalce hipoma prebledel, padel nazaj na klop, se prijel za čelo, po katerem je tekel pot, potem težavno vstal in izginil. Samo predsednik je vse to videl in se prestrašil, a premagal se je in hitro postal zopet miren.

Šele ko je bila sodba izrečena in v oni kratki, razločni obliki dokazana, ki je bila staremu Brooswinu prirojena, vstal je ter hitel skozi vrata, kjer je videl mladega gospoda izginiti.

„Kaj se Ti je primerilo?“ vprašal je s prijaznim sočutjem mladega gospoda, svojega zeta, ki se je mej tem časom zopet pomiril.

„O, je že zopet dobro,“ se je nasmehnil oni, še vedno malo medel.

„Kako je pa to prišlo, moj sin?“ izpraševal je Brooswin. „Menda pa vender nisi danes na bolniški postelji —“

Mladi gospod je odkimal tiho. Globoko je vzdihnil ter s šepetom glasom vprašal: „Je-li obsojen, oče?“

„Kdo?“ odgovoril je sodnik, z nova prestrašen.

„Obtoženec — ali je obsojen?“

„Seveda, to se je moral zgoditi. Tožitelj je popolnoma neomadeževan, a obtoženec že enkrat kaznovan, zategadelj sem bil primoran ga obsoditi, akoravno sem to storil s teškim srcem. A Ti hočeš očitno spraviti pogovor na drug predmet; povej mi vender, kaj pa je bilo s Teboj?“

„O nič — malo se mi je začelo v glavi vrteti, družega nič!“

„A kako je to mogoče? Ali si se kaj razburil?“

(Dalje prih.)

Bratje Sokoli!

Podpisani društveni odbor sklenil je v svoji seji dne 18. t. m., da bodi društvena telovadnica od danes do ponedeljka dne 23. prosinca t. l. 8. ure zvečer zaprta. Na ponedeljek 23. t. m. ob 8. uri zvečer vabi odbor vse brate telovadbe in druge vrste člene, ki imajo veselje do telovadbe, v društveno telovadnico na razgovor.

Pri tej priliki predstavil bode odbor bratom členom novoimenovanega načelnika, podnačelnika in predtelovadce, katerim se bode imel glede telovadnih zadev vsak brez izjeme pokoriti.

V Ljubljani, 19. prosinca 1899.

Za odbor telovadnega društva „Sokol“:
Dr. Ivan Tavčar, Josip Noll, t. č. starosta, t. č. tajnik.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Antona Jamnika posestvo vlož. štev. 69, 537, kat. obd. Jelševce, cenjeno 2700 gld. 44 kr in 43 gld. 20 kr. dne 20. januarja v Mokronogu.

Posestvo hiš. štev. 11 v Spodnjih Gamelnjih in hiš. štev. 3 v Srednjih Gamelnjih, dne 21. januarja v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. januarja: Doroteja Arko, gostija, 84 let, Dunajska cesta št. 19, ostarelost.

V hiralnici:

Dne 17. januarja: Neža Peče, gostija, 76 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Januar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C.	Vet-ovi	Nebo	Padačina v 24 urah
18.	9. zvečer	738.3	10	sr. jvzhod	oblačno	
19.	7. zjutraj	740.2	-0.7	sl. svzhod	megla	
	2. popoln.	740.0	8.6	sl. svzhod	jasno	0.0 mm

Srednja včerašnja temperatura 16°, nor-
male: -2.4°

Tržne cene v Ljubljani

dne 18. januarja 1899.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica	htl. 10.50	Špelič povojen kgr.	— 70
Rž	8.50	Surovo maslo	— 85
Jčmen	8	Jajce, jedno	— 3
Oves	6.50	Mleko, liter	— 8
Ajda	8.50	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso	9	Telečje	— 60
Koruza	6.50	Svinjsko	— 58
Krompir	3	Koštrun.	— 36
Leča	12	Pišanec	— 50
Grah	10	Golob	— 18
Fižol	10	Seno 100 ko.	1.78
Maslo	kgr. — 96	Slama	1.70
Mast	— 76	Drva, trda, ☐ m.	6.40
Špelič frišen	— 66	Drva, mehka ☐ m.	4.60

Dunajska borza

dne 19. januarja 1899.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 40	kr.
Avstrijski državni dolg v srebru	101	—	30
Avstrijska zlatna renta 4%	101	—	70
Ogerska zlatna renta 4%	119	—	70
Ogerska krona renta 4%	97	—	90
Avstro-ogerske bančne delnice	938	—	10
Kreditne delnice	360	—	10
London vista	120	—	45
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	—	97 1/2
20 mark	11	—	78
20 frank	9	—	55 1/2
Italijanski bankovci	44	—	27 1/2
C. kr. cekini	5	—	69

Mesečna soba

meblovana ali nemeblenovana, odda se takoj. (67-4)

Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Gostilna v Ljubljani

odda se na račun solidnemu in kavcije zmožnemu gostilničarju.

Pojasnili: Rimska cesta štev. 15, I. nadstropje. (103-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-G stein, Zell ob jezeru, Inmost, Brezenc, Curh. Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budajevice, Pizenz, Marjane vate, Heb, Francove vate, Karlove vate, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Pomočnika in učenca

sprejme takoj

J. C. Fraunseiss

špecerijska in delikatesna trgovina na
Mestnem trgu v Ljubljani. (100-2)

Št. 46.209.

(66-3)

Prodaja smeti!

Mestni magistrat ljubljanski prodaja smeti, ki so nakopičene na senožihi pod Tivolijem, ob Dolenski cesti pod zelenim hribom in ob Kravji poti v Trnovem.

Pogoji prodaje izvedo se pri mestnem komisariatu ob navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 17. januarja 1899.

Odklikovan na razstavah: Velike Mežirice, Holesov, Prostějov, Prerov, Tišov, Humpole.

Potrebna in koristna darila za vsako priliko!

Češki kršćanski specialni zavod za platno!

Sveži k svežim!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnenega, pavalnatega in damastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporoča lastne tkanine izdelke na roke po zmernih cenah in najboljši kakovosti: celoplatneno domače in bele platno vseh širokosti in finosti, platno za plithe 24 cm., damaste: gradle, namizne prte in blago, obrisače, servijete, bele in barvane za 12 in 24 oseb, otirače, platna in pavalnat kanefas, robce, bele in barvane, platnene, pavolnate in svilnate, inlet in angin za sipke, oksford, krizet, oblečni pralni sefir in šotake blago za damske obleke, platnati pavolnata, ruska, za žimnice, slamnike, z store itd, trihle, šifon, floridas, kreton, piké, barbant, satin, brilantin itd., itd.

Ugodna darila

in potrebe za gospodinjstvo.

Trgovcem se blago ne pošilja.

Kot strokovnjak in samodelovalec lahko najboljše postržem.

Vzorci in ceniki na zahtevanje.

Poseben oddelek za razpošiljanje pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 gld. do 2000 gld. so vedno v zalogi.

Pisar

nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi zmožen, sprejme se od 1. svečana 1899 pri podpisani sodniji. — Plača 1 gld. na dan. (96-2)

C. kr. okrajna sodnija v Sevnici odd. I., dne 15. januarja 1899.

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, dobro izurjen in za pisarno sposoben, z dobrimi priporočili in točno pisavo, se sprejme pod ugodnimi pogoji. — Natančne ponudbe s priloženo sliko prejema upravnistvo „Slov. Naroda“ pod naslovom: „Naprej“.

(104-1)

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma iz konjaka!

(21-15)

Nepotrebno iskati!

Kavčič & Lilleg v Prešernovih ulicah dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po gld. 1.—
1 steklenica pristnega Jamaika ruma 0.50
1 deka pristnega Pecco Souchongčaja 0.05
1 publika prave angleške carske melange 0.50
1 steklenica pristnega finega konjaka 1.40

Brez tekmece!

Tovarna na Štajerskem

išče spretnega, zanesljivega, za reprezentacijo sposobnega

moža

slovenskega in nemškega jezika zmožnega, kot pomožni moč za komptoar. Računski podčastnik ima prednost. — Ponudbe, ako možno s priloženo fotografijo, naj se pošljejo pod „Štajersko“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

(83-3)

Pojasnilo.

Podpisanci naznanjajo, da je stvar, o kateri se je govorilo, da smo mi v nedeljo zvečer ulomili v Koroščevo gostilno v Cerkvenih ulicah, neresnična. Mi smo se le šalili, in kakor je navada, da se iz komarja slon napravi, je bilo tudi tako tukaj. Ker smo stvar poravnali, ni o kaki tatvini niti govora.

(105)

Drnovšek Karel. Novak Fran. Avgust Stresen.

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Franciškanske ulice 4. Pleskarska mojstra e. kr. drž. in e. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja. Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev

na drobno in na debelo.

Velika izbira dr. Schœnfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čiporčev za pleskarje, slikarje in čiporčev, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolinjea itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje črnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v njihino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rešeno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 8 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 8

priporoča svojo veliko zaloga

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Mehanik

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji

po najnižjih cenah.

Blečke in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 3

Vnanja naročila se ločno izričujejo.

Kožuhovino

kakor:

čepice, mufe

i. t. d. priporoča po najnižjih cenah

J. S. BENEDIKT

na Starem trgu. 3

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Nikelnaste, jeklene, srebrne, tula, ameriške plaque, zlate ure. Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrstne likne izdelane budilke. Srebrne, tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapestnice, prstani, uhani, zapone, priklepki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granatov. Razne stvari iz Kina-srebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specijalitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravila zanesljivo, točno in ceno! 3

Prej J. Zor Alojzij Erjavac J. Zor

črvljarski mojster v Ljubljani, Črvljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološki obrtni muzeja na Dunaju mi je mnogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuvav. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvavo, ter razne potrebščine za to obrt. 3

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se prilegne izročiti.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 3

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileni blago, perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm. debele 1 gld. 25 kr., 13 cm. debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinije vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 3

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21.

Podružnica:

Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback). V svojih slasčičarnicah postrežem točno s najfinjšimi naslednim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter s Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napojene. 3